

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGŐLENSÉGI 48-as HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:

Egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 " "
Negyed évre " 1 " " 1.50 "

Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

Kis-Baross-utca 1. sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat a

kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szóig 1 koronára.

Minden további szó 6 fillér. Nyitányi közlemények garmond sora 30 petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

31. szám.

Komárom, 1908. augusztus hó 9.

Evolúció—Revolúció.

Az idők árja sodorja elénk a helyzetet, a viszonyok minden körülményeit. A fejlődés a maga természetes folyásában vezet bennünket a jelenségek kritériuma felé. A dolgok megismerésében nyilatkozik az a revolució szellem, mely a korszakot alkotó piedesztálján egy újabb világ, egy újabb rend kapuját nyitja meg előttünk, hogy azon keresztül az élet igazságos és emberséges világában, rendjében foglalhassunk helyet. Az ideálok bálványként tűnnek föl előttünk s mi rajongói vagyunk, mert az ideálnak remek képvilága átéretteti velünk az új élet boldogabb jelenségeit.

A mai viszonyok mindannyiunkat az élet heves küzdelmeibe szorítanak s így egymás ellen érdekharcot folytatunk, mert a gazdasági érdekek önkéntelenül így diktálják ezt. Ez sajnos tagadhatatlan tény. Az osztálykülönbségek szülték meg az osztályharcot, a kapitalisztikus rendszer a proletár fölkelést és mindmegannyi ellentéteket, melyek ma különféle mognyilatkozásban vannak. Hogy mindezen symptomák leküzdését elérjük változtatnunk csak a gazdasági rendszereken szükséges.

A kibontakozás persze a matematikus keretből nehéz, de nem lehetetlen. Csak kutatnunk kell a dolgok hibáinak mibenlétét s meg kell állapítanunk gazdasági helyzetünk diagnózisát s hozzáértő orvoslással pedig kezelni, hogy szakszerűen, kifogástalanul felépüljön egy oly társadalmi és gazdasági rend, mely elsodorja az osztály ellentéteket, az egyenlőtlenségeket s a piszkos üzelmeket. A szocializmus a helyzetünk mai rendszertelenségének okát a magántulajdonban találja meg s ha pedig a termelőeszközök köztulajdonitva lenne mindenestre a gazdasági élet remekül lendülne s megszűnne a kizsákmányolás minden formában létezni.

A kisiparos ma természetesen passzív állást foglal el az ipar terén. Ennek abszolút oka nem jut, csupán egyik-másik helyen javítás, ami egyáltalán nem nevezhető iparnak. A kisiparosnak ma be kell látnia, hogy őt is a kapitalizmus szorítja korlátok közé s jobban meg kell küzdenie a létért, mint a munkásnak. A kisiparos persze helyhez van kötve a minek folytán nem kaphatja fel sátorfáját s mehet a külvilágba. A munkás egyszerűen kivándorol, amit ugyan helyesen cselek-

szik, ha másutt existenciáját biztosítani inkább tudja. Frázisos jelszavakkal már győzni nem lehet. Tény azonban, hogy az embernek hazája ott van, ahol számára minden emberit meg talál „Ubi bene ibi patria“. De hogy ki ne vándoroltassuk innen a munkást, akkor ne munkásellenes törvényeket alkossunk s ne inszociális intézményeket hozunk létre. És hogy a kisiparost kiemelhesük passzív állásából akkor teremtsük meg az ipart, úgy hogy ne legyen szüksége a kisiparosoknak csupán a csekély számban lévő javítást végeznie, hanem a nagy szükséglet terén jusson neki is olyan rész, hogy a munkájával kiterjeszthesse az ipar termékeit. Igen ám, de a kisipart ma elnyomja a nagy vállalkozó, a gyáros a nagyiparos. Ezek állami szubvencióba részesülnek. Hol van egy kisiparos, aki az államtól szubvenciót kap? Melyik kisiparos mondhatja azt, hogy nekem nem kell az állam szubvenciója, mert elég fényesen folyik nálam az „üzem“? Vagy melyik kisiparos monhatja azt, hogy megvagyok elégedve a helyzettel, mert hiszen az adók terhei nem nehezedenek reám? Szeretném én látni mind azt a kisiparost, aki helyzetének megelégedéséről vagy kifogástalanságáról ad

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

A megpróbált lelkiismeret.

Írta: MAGYAR GYULA.

Bárdos nevű mezőváros mellett, egy kis falucskában lakott Balog András jó módú parasztagazda. Vagyonának legdrágább és legföltettebb kincse azonban egyetlen leánya a szép Juliska volt. Bárdoson ép Kisasszony-napi vásár volt, melyre Juliska is át ment két leánypajtásával. Persze, hogy ilyenkor a színes pántlika, cifra gyöngy s csecsebecsék kedvéért, még három órai utat sem sajnálnak megtenni. Bárdos különben alig esett messzebb egy jó tölöránál a falutól. Amint a mézeskalácsos sátrak körül ögyelegtek a leányok, nézegetve a kicifrázott tükrös szíveket, hátuk mögött megszólal egy férfi hang: „melyiket szeretné megvenni, szép lányka?“ és megcsipte rózsás arcát Juliskának. Juliska zavarba jött és szó nélkül rábámult a férfire.

— Én Sasváry vagyok a szolgabíró, szólt a fiatal ember. Ne idegenkedjék úgy tőlem. No mondja Mariskám, melyiket szeretné?

— Nem ő a Mariska! szólt Csüllög Mari egyik barátnéja. Én vagyok a Mariska. Őtet Juliskának hívják, emeztet meg Erzsikének a másikra mutatva. Én ismerem az urat, csacsogott tovább Maris. Láttam Bokroson, mikor a község házára ment. Mink mind a hárman oda valók vagyunk.

— Ugyhát innen a faluból jöttök.

— Híszien akkor is közeli szomszédok vagyunk, szakította félbe a csacska Maris a szolgabíró, Mikor jön megint hozzánk az ur? Kérdezte ismét Mari.

Ezután sürűbben, mint eddig, szólt Sasváry, mialatt máj d elnyelte szemével Juliska formás alakját.

— Válassza hát szép Juliskám a legszebbiket, megveszem magának.

— Köszönöm szépen, nem szolgáltam rá.

— Ejnye már ne ellenkezzen, aki ilyen szép, az mindent megkaphat, főképp a szívet de nem is egyet, hanem százat. Nos hát, majd választok én magának, mert látom, hogy huzódik tőle.

És kiválasztotta a legszebbiket és oda-atta Juliskának.

— Fogadja ezt tőlem jó szível, mert ebben még az én szívem is benne van.

Juliska elpirult és még mindég habozott, hogy elfogadja-e.

— Vegye el Juliska, mert megharagszom, szólt türelmetlenül Sasváry.

— Vedd el hát, unszolták a lányok mire elfogadta a szívet.

— Mi a másik neve Juliskám, lelken?

— Balog Juliska, sietett tudomásul adni Mari. Az apját Balog Andrásnak hívják, az anyja Cserjés Rozália volt.

— A templom-utcában laknak, toldotta Erzsi az ismertetést.

— Balog András? Ismerem az apját, szólt Sasváry, adja át neki tiszteletem. Majd meglátogatom. Maguknak is legyen valami vásárfia, szólt a lányok felé fordulva. És mindegyiknek vett egy egy csomag mézeskalácsot.

— Szívet nem adhatok, mert az már a Juliskáé.

— Köszönjük szépen, szóltak a lányok s azután nevetve elvegyültek a sokaság közé. Sasváry pedig utánuk kiállt.

— Bokroson találkozunk!

Mikor már sokszor körül járták a vásárt, megbámultak minden csodást, mit a tűzokádó és kőceví emberek kiabálva mu-

kifejezést. Nem hiszem, hogy van egy olyan kisiparos, aki helyzetével megelégedet volna. Én szerintem a kisiparos sorsa a munkás sorsával együtt részes, mivel mind a kettő a kapitalizmus hatalma alatt vergődik és folyton küzd. Épp ezért a kisiparosságnak is fel kell ismernie helyzetének szerencsétlen baját s az elnyomottak osztályával a rendszeren változtatni.

Bizonyos, hogy a mai rendszer változtatásán a kapitalista, a nagytőkés, a nagyvállalkozó a gyáros, a nagyiparos nem örvendene s épp ezért kihasznál minden olyan módot, hogy egy olyan irány ellen, mely a kisemberek sorsán javítana káromkodjon, szidkolódzék s neveltség tárgyának minősítse s egyéb gyalázatos felfogással adjon kifejezést. Ilyesminek persze kópíja szokott lenni az unintelligens elem és szekundál a nagytőkésnek.

Az esztelen támadásokkal lehetetlen egy tudományos alapon épült világnézetet megdönteni. Érvek kellenek s nem pedig egyszerű filiszter hangfakadások. Társadalmi és gazdasági viszonyaink kedvezőtlenek s épp ezért helyre állítani a viszonyokat kedvező alapon csak úgy lehet, ha a bajok kutforrásánál kezdjük meg a munkát. A bajok kutforrása pedig a kapitalizmus, mely elnyomója a kis egzisztenciának s az az irányzat, mely a kapitalizmus ellen harcolni kell, hogy győzzön és diadalmos sikerével egy boldogabb, igazságosabb gazdasági rend remek világába helyezze az emberiséget, ahol az érdekharcolás nélkül folyik az egyöntetű munka emberi és testvéries feltételekkel. Az idők szele meghozza különben is azt a szellemet, mely a fejlődés útján érik meg és revolucióval erejénél fogva rombatöri azt a bálványt, melyet a Mammonként imádnak az emberek s a plutokrácia elveszti trónját s helyét foglalja majd el az az egyenlőség,

rogatnak. Hazafelé indultak a lányok. Utközben mindegyiküknek gondolata a szolgabíró körül forgott. Mari szólalt meg előbb:

— Te Juliska tudod-e, hogy ez az ur el akar csábítani téged?

— Engem?

— Téged bizony!

— Abból ugyan nem eszik.

— Csak csuffá tenne a falu szegényére, folytatja Mari.

— Tudjátok kicsoda ez az ur? én most már jól ismerem, szólt Erzs. Ez az az ur, aki a szegény Pataki Julcsát meggyalázta, ami miatt megölte magát, mert Szénási Imre más vett el, hogy megtudta. Aztán tudjátok-e, hogy Fehér Zsófi is ettől esett bajba, aki most dajkaságba van.

— Hallottam én valami ilyen félet, mondá Juliska, de azt hittem, hogy Várakon van az a megrontó. És azt sem, tudtam miféle.

— Dehogyan is ott, szólt Erzs. Bárdoson lakik és sok oda való lánynak is megrontotta már az életét.

E közben már haza is értek, az az hogy bent voltak a faluba. Abba hagyták a beszélgetést, mert a ház előtt üldögélők kérdéseire kellett felelgetniök.

melyet nem csak a kivételesek élveznek, hanem a társadalmi és gazdasági élet minden funkcionáriusa.

Anarkisták Budapesten!

Felfedezett forradalmárok!

Komáromba is jönnek!

Mit akarnak?

Bakunin, Prudhon, Stirner, Nietzsche eszméit is elhozta a kor szelleme hazánkba. Vajon mi szükségünk van ezekre? A pestiek ugyan nyugodtan töltik el napjaikat, dacára, hogy náluk telepedtek le az idegen eszmét propagáló forradalmárok. A hangulat eddig még csendes, ami bizonyítja, hogy nem robbant a bomba. A budapesti rendőrséget vezette vaiaki nyomára ezeknek, de semmi különösöt nem láttak náluk.

Egy vendéglő külön helyiségében jönnek össze, ahová a munkásokat hívják meg s előadásokat tartanak. Hetenkint kétszer tudományos felolvasásokat és vitákat rendeznek. Ugy hirdik, hogy az egész országot befogják utazni és eszméjüket mindenütt propagálják, hogy híveket toborozzanak. Komáromot is kiszemelték, de erre már ugyanesak kíváncsiak vagyunk, hogy bennünket miért akarnak meghódítani, amikor még csak az anarkia fogalmának itt az alapvető ismerete elhelyezve nincsen.

Nagy rohammal száguldanak paripaikon ezek a forradalmárok. Gyorsan akarják a világot anarkizálni ezt abból is következtetjük, hogy váratlanul jelentek meg. Hogy Komáromba sikerülk lesz-e, — azt nem tudjuk; reméljük, hogy csalódás éri őket. Ideálisták, tehát ábrándozók az előfutárok s a harsoná-

— Holvottatok leányok?

— Vásárba.

— Van-e nagy vásár?

— Bizony van.

— Tán a vásárból gyűttök!

— Onnan.

— Hoztatok-e vásárfiát?

— Nem adott rá pénzt, a mienk meg elfogyott.

Othon aztán a pajtás lányok elbeszéltek a vásári históriát. A szolgabíró ur szívet vett Julisnak. Szerelmes lett bele. Megígérte, hogy sűrűn elmegy hozzájuk. És így szóték fonták tovább a hírt, inkább hozzá tettek, mintsem elvettek volna belőle, úgy annyira, hogy az egész falu tele lett vele.

Juliska nem hallgatta el az igazságot és elmondta úgy, ahogy történt. A szívet pedig nagy unszólásra muszáj volt elfogadni.

— No hát csak vigyázz magadra lányom, szólt Balog András, mert az ilyen uri fajta ficsurok, lábbal tapossák össze, nem csak a szerelmes szóra hajló leányok becsületét, de a szülők szívének reménységét is. Óva intlek, kedves lányom, ne hogy elkabíton valami mézes-mázos ígérettel, mert sem te nem vagy, sem ő nincs a te számodra nevelve.

nak egy rendkívüli tonusa szólamlík meg. „Jönnek az anarkisták“! Budapestten letelepedtek. most már behálózzák az országot. Nos, ha jönnek, majd itt lesznek. De mit akarnak?...

A zsidó nem ember.

A szeretet tanításának is megnyilatkozik az eredménye. Semmi esetre sem akarjuk kritika tárgyává tenni az Ungváron megjelenő „Görög Katholikus Szemle“ ama közleményét, melyben disztinkciót tesz az ember és zsidó között. Hiszen egyszerű magyarázatot ad a kis közlemény s egyszersmind alaposan leszögezi azt a tényt, hogy az anyaszentegyház szellemében, milyen oktatásban részesülnek azok, kik teljesen annak alárendelik magukat s azokat a tanításokat fogadják el, melyek a lélek legközvetlenebb megdurvítását jelentik.

Már pedig való igazság, hogy a gyűlölet csiráját a gyermek lelkében mindig a fanatikus és szabadon nem gondolkodó oktatók helyezik el. Sajnos művelődési haladásunk elé éppen ez a népbutító szellem okoz akadályokat, melyeket rendkívüli erővel lehet elhárítani. Ez az irányzat ma a tanítási rendszert képezi az iskolákban, ez persze elég fényesen dokumentálja a jövő generáció fejlődését és kulturális haladását. Fájlalunk kell azt, hogy a huszadik században még sokan, de nagyon sokan nem ébredtek fel a kor intő szavára. Fájlalunk kell, hogy az emberiséget nem vezetik egy egységbe, hanem mindenképpen elszigetelik egymástól az embereket s a vallások, a meggyőződések stb.-ek szerint mondanak itéletet az emberek felett. Itt összeszorul a szív s az érzelmeknek egy bizonyos kritériuma nyilvánul meg. Valóságos hittagadók látunk az ilyen fogalmakkal élő individuumokban. Krisztus igéit tagadják meg a gyakorlatban. A szeretet magasztos ideálját cáfolják meg tanításukkal. Minthogy a békét

— Legyen nyugodt kedves apám nem fogok megfelelni magamról, de egyetlen jó szülőmről sem.

Csak néhány nap telt el az atyai tanács után, amikor egy uri fogat állott Balogék háza elé. Amint kinézett Balog András kíváncsian, meglepődve látja, hogy a tiszteletbeli szolgabíró Sasváry szállott le róla.

— Adjon Isten jó napot Balog uram!

— Adjon Isten szolgabíró urnak is, köszönt vissza Balog András.

— Hát tudja-e Balog uram, hogy miért jöttem?

— Ha megmondja az ur, akkor megtudom, felelt Balog. De már tessék beljebb kerülni szegény hajlékomba.

— Köszönöm. Igazán örvendek, mikor ilyen becsületes, értelmes magyar ember vendége lehetek.

Azzal bementek a szobába, hol Juliska varrogatott valamit.

— Jó napot kedves Juliska!

— Jó napot szolgabíró ur, viszonzá Juliska.

— Nem is tudtam, hogy ilyen gyönyörű lánya van Balog uramnak

istápolnak, ellenkezőleg cselekszenek. Felkeltik gyűlöletet s embert ember ellen harcoltatnak. Leközöljük mi is azt a közleményt a „Görög Katholikus Szemlé“-ből, hogy példázóképpen álljon előttünk is, hogy mint terjesztik az ember iránti szeretetet.

Nagy felhőszakadás. Felsőverecke környékén nagy felhőszakadás volt. A megáradt hegyi csermelyekből előtörő vizáradat egészen elárasztotta a környéket s házakat döntött romba. A Latorcán egymásután usztak a háztetőzetek, hősök, szövőszékek, asztalok, ágyak, méhköptük, aprómarhák, szarvasmarhák, halott emberek. Eddig egy 13 éves leánykának, egy fiatal asszonynak, „egy embernek és két zsidónak“ akadtak hült tetemeire az apadozó Latorca iszapja között.

A végrehajtási novella ellen.

Egyre több helyen és egyre szélesebb körben folynak le a kereskedők és iparosok amaz értekezletei, melyek tárgyát a végrehajtási novella káros következményei ellen való védekezés képezi. Némely értekezlet megelégszik annak kimondásával, hogy az áruk hitelezése tekintetében fokozottabb elővigyázat gyakorlandó, más értekezletek ellen szükségesnek tartják az áruhitelezések teljes beszüntetésének, a már fennálló követelések rögtönös rendezésének kimondását. Az utóbbi álláspontot egyáltalán nem helyeseljük, különösen nem helyeseljük azt, hogy az áruhitelt élvező fogyasztók tartozásaik rögtönös rendezésére szoritassanak. A végrehajtási rendelet még nem tétetett közzé, nem tudjuk tehát, hogy a veszedelmes törvény mikor lép életbe, tehát már ezen okból is legalább is időelőtti és elhírtelenkedett dolog a hitelt élvező fogyasztók zaklatása, annyival inkább, mert ezek tulnyomóan lejárt követeléseknek lévén minősíthetők, ezekre, mint ilyenekre nézve egy évig a régi végrehajtási törvény határozmányai hatályo-

Juliska amint hallotta a dicséretet, le-sütött szemmel és elpirult arccal kiment az udvarra az aprójószág közé.

— De hát, hogy a dologra térjek, azért kerestem fel Balog urat, hogy szeretném ha a községben a bírói állást elfogadná. Itt van az új választás és magánál alkalmasabb ember az egész környéken nincs.

— Köszönöm a jó szíveségét, de nem pályázok rá, nincs hozzá vágyásom.

Sasvári azonban nem tágitott addig, addig beszélt neki, míg hiuságot fölkellette és elfogadtatta a bírói állást.

— Még majd a megyei képviselőbe is bejuttatom, hízeltt neki Sasvári. Ugy is lett, főbíró a községben, később pedig, megyei képviselő. És mind ez csak merő számitásból. Juliskának az édes anyja néhány éve, amióta meghalt, azóta az öreg Balog Minden idejét leánya mellett töltötte. Így hát utba volt Sasvári az öreg, aki féltékenyen őrizte egyetlen vigasztalóját, örömét, Juliskát. Most már néha a megyére is be-kellett menni gyűlésre. Ilyenkor aztán meg-lehetett lopni az időt Sasvári, de semmi egyebet, mert Juliska bevehetetlen volt.

Semmire sem ment vele. Sasváryt pe-

sok. De van a kérdésnek megszívlelendő másik oldala is. Az olyan adós, akinek végrehajtás alá vonható vagyona nincs, még kevésbé lesz hajlandó fizetni akkor, ha az áruhitelezők — esetleg szóbeli megállapodások vagy eddig fennállott szokások ellenére is — rögtönös fizetést követelnek. Ellenben a kiméletes eljárás azon adósok nagy részében is felébreszti a kötelesség érzetét, akiknek a végrehajtástól nincs okuk félni, ezek meggondolják azt, hogy áruhitelre a jövőben is rászorulnak, minél fogva igyekeznek hitelüket fenntartani. Vegyék figyelembe a hitelezők azt is, hogy a védekezés terén miként járnak el a vidéki pénzüzetek. Ezek, tudva azt, hogy adósaik egyszerre való megrohanása országos katasztrófát idézne elő, a kivételesség terére léptek s a többek közt az ugynevezett törlesztéses váltók tekintetében adósaiknak a törlesztéshez való jogát továbbra is fenntartották; ezt a jó példát kell követni a kereskedőknek is. Az áruhitel teljes beszüntetése tárgyában hozott határozatokat sem helyeselhetjük. Áruhitelre ugy a kereskedőnek és iparosnak, valamint a fogyasztóknak szüksége van; hitelszervezetünket még a novella káros hatásai okából sem gyurhatjuk át egyszerre mássá, legfeljebb tehát az óvatosságot s az áruhitel szertelenségétől való tartózkodást lehet ajánlani, de azt sem úgy, hogy most már a kereskedők azoktól is tagadják meg az áruhitelt, kik elégséges fedezettel rendelkeznek s jó fizetők.

H i r e k.

— **Hajagos István** gróf Zychy János nagylángi iskolájához kántortanítónak ki lett nevezve.

— **Komárom város** csatornázási munkáinak egy részére július 15-én tartotta meg a városi tanács a versenytárgyalást, amelynek alapján mintegy 300.000 koronára rugó munkák kivételét a Pittel és Braunsewetter beton-, hid- és mélyépítő r.-t. budapesti cég nyerte el.

dig ez még jobban ingerelte a céltalan és eredménytelen ostromlás. Ajándékokat is erőszakolt rá, de hiába volt minden.

A faluban pedig nyelvére vette az asszony népség a szegény Juliskát. Ha két, három asszony össze jött, róla pletykáltak és rágalmazták.

— A szolgabíró szeretője lett, mondták.

— Azért tette főbírónak az apját. Még a megyére is bejár, toldta meg a másik.

— Megfizeti annak az árát Julis, tette hozzá a harmadik.

Végre Balog András fülébe is eljutottak az e fajta beszédek. És néha, néha haza menve, sirva találta Juliskáját, akit ilyen ártatlanul megrágalmaztak.

Sasváry, most még vadabban ostromolta, mint eddig. Egész belé bolondult Juliskába. Az öreg Sasvári is fülébe ment az eset, amely megmagyarázta fia nyugtalanságát. Hogy valami ostoba tett elkövetésétől megóvják fiukat, meg akarták házasítani. Mennyasszonyt is kerestek számára, Nagy Kajdacs Csékfalvi Eleonórárt szemelték ki a szülei. Igaz, hogy nem tartozott a szép, csak a női nem közé, de a

(Folytatása következik.)

— **Selyemgubóraktár Komáromban.** A komáromi m. kir. selyem-fonodánál 11602 korona összeggel létesítendő selyemgubóraktár építésének biztosítására a komáromi államépítészeti hivatalnál, augusztus 12-én d. e. 10 órakor versenytárgyalás lesz.

— **Komárom városa** meg nem épít színházat, sőt szó sincs róla; azonban értesülünk, hogy Zombor városa a jelenlegi és már meg nem felelő színháza helyett, új modern színházat épített. Mikor mondhatjuk ezt már Komáromban.

— **Cementszállítás.** A Győr város ármentesítő munkálatokhoz szükséges 480 métermázsas porlandcement szállítására nézve a komáromi m. kir. folyamammérnöki hivatalnál augusztus 15-én déli 12 órakor versenytárgyalás lesz.

— **Az első női egyetemi tanár.** Dr. Elisabeth Gotteiner a manheimi egyetem magántanára lett. A munkásnőkérdésről hirdeti első félévi előadásait. Dr. Gotteiner még egészen fiatal asszony, aki főképen a nők választójogáért fejtett ki eddig nagy szociális tevékenységet.

— **Arcképleplezés.** A kisbéri ifjusági kör, melynek néhai Sági József a zsidó iskola elhunyt igazgatója, volt az elnöke, aipitójának Sági Józsefnek arcképét olajba festette és július 26-án a kör helyiségében ünnepélyesen adta át rendeltetésének.

— **A vasárnapi munkaszünet reformja.** Mint a „Magyar Kereskedők Lapja“ jelenti a kereskedelemügyi minisztériumban elkészült a vasárnapi munkaszünet új szabályozására vonatkozó törvényjavaslat. A tervezet huszonnégy szakaszt tartalmaz és részletes indokolással van ellátva. A munkálatot a kereskedelemügyi miniszter megküldi az összes szakterületeknek és október hó elején szaktanácskozmány elé terjeszti.

— **A Finn női képviselők üdvözlése.** Abból az alkalomból, hogy ujjában ött nőt választottak meg Finnországban képviselőnek, a „Feministák Egyesülete“ szíves hangú átiratban üdvözölte a Finn asszonyokat, akik meleghangú levélben köszönik meg e figyelmet. A köszönő-levél azt a reményét fejezi ki, hogy a magyar férfiak hamarosan követik majd a Finn férfiak dicsőséges példáját és hogy amikor a választójogot demokratikus alapra helyezik, nem feledkeznek majd meg asszonyaikról, akik a gond és a bánat napjaiban is hűséges társaik, úgy hogy a jog kiterjesztés napjain is megérdemlik részüket.

— **Tolvaj napszámos.** Krajcár József körmendi születésű 30 éves napszámos Polják József napszámos társától ellopott egy ezüst órát láncsal. A rendőrség a tolvajt elfogta.

— **A szinkőr tolvaja.** Horváth András győri születésű 25 éves csavargó a nyári szinkőrből 13 darab székelt ellopott, melyekből 7 darabot eladott. A szinpad függöny kötelét is elfürészelte. A rendőrség a szinkőr tolvaját elfogta.

— **Merénylő sógor.** A hid közelében dolgozott Rapos Károly tutajos miközben Tölcés Lipót sógorával összeszólaikozott. Rapos Károly hirtelen hevességében egy nálalévő hosszú konyha kést rántott sógora ellen, akit enyhén megsebesített.

— **Hirtelen halál.** E hó 6-án Hörömpölyi Antal a buszárkaszánya építésénél foglalkozó munkás összeesett s meghalt. Felboncolták s szívelhályosodás konstataáltak.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű BRÁZAY sóborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A BRÁZAY sóborszesz — mint ismeretes — mindenütt kapható.

— **Sörárpavásár Pozsonyban.** A sörárpavásár rendező bizottságát jul 23-án alakították meg Pozsonyban a nyugotmagyarországi gazdasági egyesületek kiküldöttjei. A vásár elnökei lettek; Pálffy István gróf diszenök, Bartal Aurél elnök és Mezey Gyula társelnök, A rendező bizottság tagjai: Jeszenszky Pál az O. M. G. E. Sendlein János és Wolff Gerő dr. a pozsonyi kereskedelmi kamara, Domány Vilmos, Vépy Pongrácz Ödön, Kachelman Károly, Rudnyánszky János, Ordódy Lajos, Kosztolányi István a barsmegyei, Kálman Rudolf, Vácy Ambrus a komárommegyei, Majláth Géza gróf, Hanzely Gyula Ruzsinkó Antal, Illés Ödön, Buttler Ervin báró a nógrádmegyei, Emödy József, Leidenfrost Károly, Engel Henrik, Blum Sándor, Gosztonyi Gyula, Czobor Béla a nyitramegyei, Pálffy Béla gróf, Gülcher Jakab Popper Emil, Pollák Gyula és Eisler Miksa a pozsonymegyei gazdasági egyesület, Milhofer Imre a terményértékesítő vállalat részéről. Vasárigazgatók lettek: Horváth Jenő, Herczmanszky Imre, Levatic László, Ágoston Miklós és Siklaki Iván. A rendező bizottság a vásár rendezés teendőit az összes részletekre kiterjedőleg megállapította s a vásár határnapjául folyó évi aug. 15-ét tűzte ki, amely napon a vásár a pozsonyi Bellevuz tágas és világos helyiségeiben fog megtartatni. A vásár iránt az osztrák, a német és különösen az angol sör- és malátagyárosok és kiviteli cégek körében nagy az érdeklődés. A bizottsághoz napról-napra nagy számban érkeznek tudakozó levelek. A végleges értesítőt most küldi szét a bizottság Ausztriába, Hollandiába és Angliába. A vásár jelentőségét fokozni fogja, hogy a vásárra beküldendő legszebb árpák mintáiból megfelelő gyűjteményt fog küldeni a rendező bizottság a f. évi berlini és londoni nemzetközi sörárpa kiállításokra.

Nyilttér.*

Titok. Ha megígéri, hogy el nem árulja a titkot, hát fülébe sugom. Ön rendkívül érdeklődött utánam. Tudom is, hogy mi érdekelte önt. Kíváncsi, hogy én miképpen gazdálkodom s ön abban a hiszemben van, hogy én pazarló, könnyelmű ember vagyok: — de hogy szó sincs róla. Ön például azt mondja, hogy ruházatomat minden nap vasaltatom s ez naponként költségembe kerül. Ez nem felel meg a valóságnak. Ugy-e bár látja rajtam, hogy mint feszül rajtam a nadrág? Nohát kérem én egyetlenegyszer adtam 3 koronát — de kerem senkinek ne szóljon, mert titok — egy nadrág feszítőért, mely **Molnár Lajos** törv. védett szabadalma és csupán csak Plökl és Haasz sportszaküzletében Budapest, VI. Andrassy-ut 13. szám alatt szerezhettem be. Persze ruhaakasztónak is használom s ez által látszik a ruhám mindig vasaltnak, ujjnak s hiszik rólam, hogy könnyelmű és pazarló vagyok. De kérem ismét el ne árulja a titkot.

Felelősszerkesztő: **Oppenheim Vilmos.**

Laptulajdonos: A Komárom és Vidéke lapkiadóvállalat

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Makulatur papir
kilónként

7 kr.-ért kapható a „Pannonia” könyv- és papir-kereskedésben, Baross-u. 6.

Nincs gondja hogy kinek hitelezhet, ha megbízásaival felkeresi a **DÉLVIDÉKI HITELTUSÍTÓ IRODÁT Szeged, Kelemen-utca 5.** Magánkutatások és mindennemű drszkrét megbízások lelkiismeretesen teljesítenek. — *Válaszbélyeg melléklendé.*

Zsupp szalma

-- szállító kerestetik --

A. R. I. 1241. jelige.

Hivatalnoki állást

egy intelligens fiatal ember betöltene Komáromban. Cím megtudható a kiad hivatalban.

Eladó ház.

Duna-utca 5 számú jókarban levő

ház szabadkézből

E L A D Ó.

Bővebbet ugyanott.

30-35

Két szoba, konyha és egy falazott kamrából álló csinos

ház

300 krt. ö1 kerttel, mellette gyümölcsfákkal is **azonnal eladó**

Pusztá Monostoron Baumgartner Gusztávnál. 30/30

Veszek

minden mennyiségben

mézét, vadat, szárnyast, ngulat, kecskéket.

Németül megirt ajánlatokat kérek

RUDOLF RICHTER

AUSSIG

Schönpriesner-Strasse 83. cimen.

Telefon 367.

Tudja

e már, hogy milyen páratlan kedvezményben részesíti előfizetőit a legjobban szerkesztett magyar ujság az **EGYETÉRTÉS**. Nem érdektelen, ha

meg

tudja, hogy az Egyetés hetenként egy gyönyörűen illusztrált, magas irodalmi színvonalon álló ismeretterjesztő szépirodalmi lapot ad **ingyen** előfizetőinek, hol a

Magyarországon

és külföldön előforduló minden érdekes és nevezetes eseményt írásban és művészi kivitelű képekben örökíti meg. Az **Egyetértés Vasárnapja** című melléklet

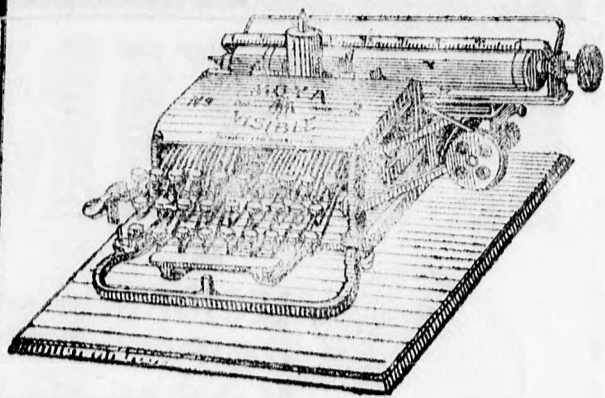
minden

száma meglepetés számba megy, gyönyörű technikai kiállítása nagy gond és figyelemmel szerkesztett szépirodalmi tartalma minden magyar

ember

teljes meglegedését fogja kiérdemelni s ezen újítást mindenki örömmel fogadja, különösen ha tekintetbe vesszük hogy ezen nagy kedvezmény dacára az előfizetési ár maradt a régi 1/4 évre **7 korona.**

Tessék mutatványszámot kérni. Kiadóhivatal: Eötvös-utca 32.

Már nem drága az írógép!
„MOYA“ elsőrendű írógép
csak **200 korona.**

Csekély részletfizetésre 20 % kal drágább.
Látható írás, erős billentyűkkel, a legfino-
mabb angol acélból. Az angol ipar remeke.
Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő
gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak,
kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen. Kivá-
natra utazóink által eredetileg bemutatjuk.
Kezelése egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.
Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat
írógép-osztálya
Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„Viktoria“ villamos öngyújtó készülék.

Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható.

Egy nyomás által megvilágítja a szobát!

Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav

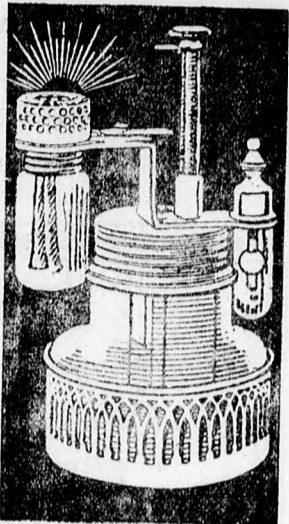
50 allérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 koronáért

utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII. kerület Dembinszky-utca 28 szám.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja
1904. St. LOUIS Grand Prix.
Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő
Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod

Természetes hydrokarbonátos ásványviz-
forrás, mely szénsavval telített. Az emészté-
st elősegítő pompás asztali ital. Vidékre
díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kutvállalatól Budán

Egyedül valódi **THIERRY BALZSAMA**

csak a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb meg-
küldés 12|2 vagy 6|1, avagy 1 szabadalmazott különleges
utazó-családiüveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thiery Centifolium — Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.
A legjobb házszerkek gyomorhaj, gyomorégés, görcs,
köhögés, mellhaj, Entzündung aller inneren Organe
köszvény, tagszaggatás, mindenféle seb, sorvadás tályog,
daganat, Verletzungen jeder Art stb. ellen. — Így
tessék címezni: Védőangyal gyógyszerár

Thierry A., Pregrada Rohics mellett.

Raktárak Budapest: Török József gyógyszerész, Egger
J. és Egger Leó dr. és Vértes L. Lugos.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese és hólyagbajoknál.

Szénsavduskellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

rendkívül üdítő asztali viz.

Orvosilag ajánlva.

Orvosilag ajánlva.

Ívgyógyomlóra használva, vese és hólyagbajoknál, a vesemedence
idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a
kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziai gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön

Komáromi Első Takarékpénztár Áruosztálya

Telefon szám 145. **Komárom.** Kossuth Lajos tér 3.

Mezőgazdasági gépek, (járgányos cséplőgépek, motorok,
rosták, vetőgépek stb.), továbbá az összes gazdasági
cikkek s varrógépek nagyban és kicsinyben, előnyös
fizetési feltételek mellett, részletfizetésre is kaphatók.

Áruosztály-főnök:

RAUSNITZ SÁNDOR.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. építő
közönséget miszerint elvialok új épületek-
nek teljes elkészítését, javításokat, valamint
tervek, és költségvetések, készítését, a leg-
jutányosabb áráért, felelősség mellett.

Az építő közönség b. pártolását kérve
maradtam

tisztelettel

Kürthy Lajos

Képesített kőműves mester
és építési vállalkozó.
Komárom Viz-utca 16.

ÉRTESETÉS.

Értesítem a.n. é. közönséget, hogy
bármiféle

cserepes munkát

ugymint ujmunka, javítás és tetőzetek évi
jókarban tartását a legjutányosabb ár és jótál-
lás mellett vállalom el.

kegyes pártfogást kér

DROSZT JOZSEF

cserepesmester, Mester-utca 6.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PÁPIRKERESKEDÉSSEN

KOMÁROMI FŐRAKTÁR:
„**PANNONIA**” könyvkereskedés
: KOMÁROM, BAROSS-UTCA 6. :

Végre egy gyorsan és biztosan ható
tyukszem szer,

COOK & JOHNSONS

amerikai szabadalmazott

TYUKSZEM-GYÜRŰI

1 darab 20 fill., 6 darab 1 K, postán
20 fillér portó.

Kapható a brádalom minden gyógyszer-
tárában, valamint orvosszerdrogériában stb.

HIRDETÉSEK

felvételnek a
KIADÓHIVATALBAN.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható
Hohsinger Testvérek
Budapest.

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES” kettős nyomószerszerkezettel kézihajtásra

HYDRALIKUS SAJTÓK

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogyzó gépek

Teljesen felszerelt
szüretelő készülékek állandóan és kocsi szerelve.

Lé-sajtólók, bogyzó örlők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs hámozó és vágó gépek.

Szabad, önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA”-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességgént legújabb szerkesztés szerinti

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntője és gőzhőmotorai által

BÉCS, III. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 610 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontelárúsítók kerestetnek.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógy-
hely a magyar irtalmásrend tulaj-
dona. Elsőrangú kén- és hévíz
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes
szappanfűrdők, uszadék, fürők, kő- és márványfürdők;
kúregy, szensavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók, és meleg-
vízi kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezeles
jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság

100000 drb - készlet **Szegfű és rózsza** 100000 drb - készlet

Skorka János rózsza és szegfűtelep
tulajdonos, ajánl direkt külfországból beszer-
zett óriás virágú Rem szegfűket
és nyakba nemesített bokor-rózsákat.
E nagy készlet miatt egyideig 30 száza-
lékot engedélyezek. — Árjegyzék ingyen
és bérmentve. — Több díjjal kitüntetett
nagy virágkerteszetben mindenféle csok-
rok, koszorúk melyen leszállított áron
készíttetnek. — Tenyésztőtelepemről
vágott virágjaimat és begyökerezedett
cserepekben nyíló rózsákat, szegfűket,
jácintokat stb., a legolcsóbb napi áron
szállítom. — Sok nemesfajú szegfűmag-
vaimról szőlő név- és árjegyzékkel kész-
séggel szolgálok. : : : : :

Skorka János
: 5 hold rózsza- és szegfűtelepe :
: : B.-Szarvason. : : :

Spitzer Adolf és Társa BUTOR áruháza
Komárom,
Kossuth-tér és
Jókai-utca sarok.

Rendkívüli nagy pálászték. Szolid készítmények.

Mérsékelt árak. Kedvező fizetési feltételek.

Nyomatott Szent-László könyvnyomdában Komárom.

WECK

A sikeres befőzés (conserválás) titka a **WECK**-ben rejlik.

Erről kisorsító ismertetőt ingyen küld

GEITNER és RAUSCH

ceg

Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

Biztos tapadás!

Legnagyobb hatékonyság!

! MEGSZÜNT ! A PERONOSZPORA

Nincs többé Lisztharmat! Sárgaság! Fürtrohadás! Moly! Úszóg! Gomba és rovar nem pusztítja többé szőlőnket, burgonyánkat, kerti és gazdasági növényeinket! Milliókra menő nemzeti vagyont mentünk meg évenként, ha

SCHLOESING

világhírű franciaországi mezőgazdasági vegyész az „Institut“ tagja által feltalált és

„MARSEILLE“-I

gyárában készült, minden kulturálamban fényesen bevált, rézgalic alapon gyártott bordói permeterés porát, meses finomságú lacspont kénporait moly-pete irtó „Pyarolin“-ját használjuk. E szerek most már magyarországon is kaphatók. Veszétképviselet Magyarországon részére:

FRANKL ADOLF banküzlete
Budapest, Eötvös-utca 19. Eötvös-udvar.
Saját ház, Telefon 25—40.

Részletes ismertetőket, árjegyzéket díjmentesen küld és mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a fenti vezéreképviselet továbbá Komárom-vármegye területén a

Komárom és Vidéke Gazdasági és Ipari Hitelszövetkezet
KOMÁROM. (Vármegyeháza.)

Védjegy: földgomb.

Védjegy: Schloesing Marseille

Csak egy papír szívünk, ez pedig

ABADIE

KOHN MÁRKUSZ

Kávé behozatala. Csemege, déli- és friss gyümölcs, korai főzelék. Thea, cognac, rum, likőrök. Mindennemű cukorkák és thea-sütemények nagy raktára.

KOMÁROM, Városház-utca 10.

Ajánl alábbi előnyáron kávét:

Szantust kilónként **1.10** frt. | Finom arany yávat klgr **1.55** frt.
Finom gyöngyöt klgr. **1.30** frt. | Cejlon kilogram **1.70** frt.

Továbbá nyugotindiai, Mocca s Caracast. Ezenfelül naponta friss pörkölésű kávét **1** frt **11** k-rt.

TÉVEDÉS,

ha valaki azt mondja, hogy jobb kávét vagy edig olcsóbban tud kávét állítani mint

Fratelli Weissinger

: fiumei ezég :

Budapeston

: a királyi bérpalotában. :

Varró gépek

Singer

Kayser

Gritzner

Central bobbin

Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál

Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort: oltani permeterezni nem kell! Gyökeres 1000 drb. 100 kor., sima 50 kor. Szőlőoltványok ezere 140 kor., a legnemesebb fajokból. Árjegyzék ingyen. Rendeltetési cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőszegezd. (Somogy.) 1—16. 1/16.

Zimbalmot

ne vegyen meg **Reményi Mihály** a m. kir. zeneakadémia házi hangszerkészítőjétől árjegyzéket nem hozatott Budapestről, Király-u. 58. Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő. 1—52. 1/16

Alulírott felhívom a nagy-rabecsült építő közönség b. figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros | Telephon szám
Igymandi-ut. | 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

Fizessünk elő,

Komárom legszókimondóbb legfrisebben
értesült, független, valódi 48-as érzelmű
hetilapjára a

Komárom és Vidékére

Előfizetési ár. **Egy hóra 50 fillér.**

Hirdessünk a Komárom és Vidékében.
mert a „Komárom és Vidéke“ minden
példányát több mint 20.000 ember olvassa.

Minden hirdetés okvetlen célra vezet.

A hirdetési árak nagyon jutányossak

Tessék ajánlatot kérni.

